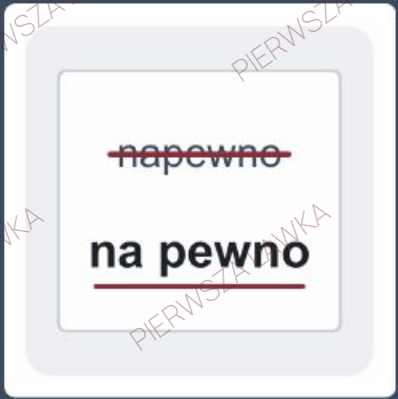
PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Dział 1. Ortografia i interpunkcja przed egzaminem

Najczęstsze błędy z egzaminu ósmoklasisty (ę i ą na końcu wyrazów, pisownia łączna i rozdzielna, „nie” z różnymi częściami mowy, wielka litera w tytułach i nazwach), zmiany pisowni od 1 stycznia 2026 r., przecinek w zdaniu złożonym i przy imiesłowowym równoważniku zdania, zapis dialogu i cytatu. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 20 pkt
2	**Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	5 zad. 19 pkt
3	**Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	6 zad. 16 pkt
4	**Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	3 zad. 12 pkt
5	**Sprawdzian: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – grupa A** 25 minut · 17 pkt	6 zad. 17 pkt
6	**Sprawdzian: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – grupa B** 25 minut · 17 pkt	6 zad. 17 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny. Podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 996). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

~~napewno~~ na pewno

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

Przypomnij sobie

- **Ortografia na egzaminie.** W wypracowaniu za ortografię masz 2 pkt, jeśli zrobisz najwyżej 1 błąd (2–3 błędy – 1 pkt, 4 i więcej – 0 pkt). Za interpunkcję masz 1 pkt, jeśli zrobisz najwyżej 9 błędów. W ogłoszeniu i zaproszeniu wolno popełnić łącznie najwyżej 2 błędy (językowe, ortograficzne i interpunkcyjne). Uczniowie z opinią o dysleksji mają łagodniejsze progi.
- **Nowe zasady pisowni od 1.01.2026.** Ustaliła je Rada Języka Polskiego. **CKE w latach 2026–2030 uznaje obie wersje – dawną i nową.** Pisz jednak konsekwentnie: ten sam wyraz w całej pracy zapisuj tak samo. Od 2031 r. CKE będzie uznawać już tylko nową pisownię.

Co się zmieniło	Jak piszemy od 2026 r.
nazwy mieszkańców miast, dzielnic i wsi	wielką literą: *Warszawianin, Krakowianka, Mokotowianin*
nazwy parków, mostów, placów, alei, lokali, nagród	wielką literą: *Park Kościuszki, Most Poniatowskiego, Kawiarnia Literacka, Nagroda Nobla* (ale nadal *ulica Długa*)
nie z imiesłowami przymiotnikowymi	łącznie bez względu na znaczenie: *niepalący, nieprzeczytany*
nie z przymiotnikami i przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym	łącznie: *nielepszy, nienajlepszy, nielepiej, nienajgorzej*
-by po spójnikach	rozdzielnie: *Zastanawiam się, czy by nie pojechać* (ale nadal łącznie: *żeby, gdyby, jakby, choćby*)
pół-, *niby-*	łącznie: *półżartem, półserio, nibyartysta*
pojedyncze egzemplarze wyrobów	wielką literą: *jechał czerwonym Fordem*

- **Ę czy Ą na końcu wyrazu? -ę**: 1. osoba liczby pojedynczej (*ja dziękuję, proszę, mogę*) i biernik rzeczowników żeńskich (*mam nadzieję, czytam książkę*). **-ą**: 3. osoba liczby mnogiej (*oni dziękują, mogą, idą*) i narzędnik (*z nadzieją, z mamą, z piękną różą*). Biernik: *poproszę **tę** książkę*, narzędnik: *idę z **tą** książką*.
- **Razem czy osobno?** Rozdzielnie: *na pewno, na razie, od razu, w ogóle, po prostu, z powrotem, przede wszystkim, co najmniej, na co dzień, poza tym*. Łącznie: *naprawdę, nareszcie, naprzeciwko, dookoła, dlatego, nadal, znowu* oraz przyimki złożone *spod, znad, sprzed, zza*.

- **„Nie” – łącznie** z rzeczownikami, przymiotnikami, imiesłowami przymiotnikowymi i przysłówkami od przymiotników (*niepokój, niewysoki, niepalący, niedaleko*). **Rozdzielnie** z czasownikami, imiesłowami przysłówkowymi, formami na *-no, -to*, liczebnikami, zaimkami i wyrazami *można, trzeba, warto* (*nie wiem, nie wiedząc, nie znaleziono, nie pięć, nie ja, nie trzeba*). Rozdzielnie piszemy też przy przeciwstawieniu: *To nie przyjaciel, lecz wróg*. Wyjątki łączne z czasownikami: *nienawidzić, niepokoić się*.
- **Tytuły.** W tytułach książek, wierszy i filmów wielką literą piszemy tylko pierwszy wyraz i nazwy własne: *Opowieść wigilijna, Kamienie na szaniec, Chłopcy z Placu Broni, Mały Książę*. W pracy pisanej ręcznie tytuł ujmij w cudzysłów: „Syzyfowe prace”. W tytułach gazet i czasopism wielką literą piszemy każdy wyraz oprócz spójników i przyimków w środku: *Tygodnik Powszechny*.
- **Przecinek** stawiamy przed: *że, żeby, aby, bo, ponieważ, gdy, kiedy, jeśli, chociaż, który, a, ale, lecz, więc*. Przed wyrażeniami *mimo że, chyba że, zwłaszcza że* stawiamy jeden przecinek przed całością. Przed pojedynczym *i, oraz, albo, lub, ani* przecinka **nie** stawiamy. Imiesłowowy równoważnik zdania zawsze oddzielamy przecinkiem: *Wracając do domu, spotkałam Olę.* Przecinkiem oddzielamy też wołacz: *Olu, zaczekaj!*
- **Dialog i cytat.** Każda wypowiedź w dialogu zaczyna się od nowego wiersza i od myślnika. Słowa narratora zapisujemy po myślniku małą literą: *– Już idę – powiedziała Ola.* Cytat ujmujemy w cudzysłów: *Poemat zaczyna się od słów: „Litwo! Ojczyzno moja!”.*

Pisownia i przecinki na egzaminie

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Dlaczego piszemy *Mam nadzieję, że zdam*, a *Idę na egzamin z nadzieją*?
Mam (kogo? co?) **nadzieję** – to biernik, jak *mam mamę*, więc piszemy **-ę**. *Idę* (z kim? z czym?) **z nadzieją** – to narzędnik, jak *z mamą*, więc piszemy **-ą**.

Przykład 2. Gdzie postawić przecinki: *Kiedy wróciłem do domu okazało się że nikogo nie ma*?
Kiedy wróciłem do domu, okazało się, że nikogo nie ma. Są tu trzy orzeczenia (*wróciłem, okazało się, nie ma*), więc trzy zdania składowe. Przecinki oddzielają zdania składowe: po zdaniu z *kiedy* i przed *że*.

Przykład 3. Jak zapisać: *(nie)palący uczeń, (nie)lepszy pomysł, (nie)wiedząc*?
niepalący – imiesłów przymiotnikowy, łącznie; *nielepszy* – przymiotnik w stopniu wyższym, od 2026 r. łącznie; *nie wiedząc* – imiesłów przysłówkowy, zawsze rozdzielnie.

Zadania

1 **Uzupełnij wyrazy. Wpisz ę albo ą.** ___ / 6 pkt

1. Bardzo dziękuj____ za pomoc.
2. Mam nadziej____, że zdążymy.
3. Uczniowie piszą egzamin z nadziej____ na sukces.
4. Czy możesz podać mi t____ książkę?
5. Rodzice jutro wezm____ urlop.
6. Poprosz____ herbatę z cytryną.

2 **Wybierz zdanie zapisane bezbłędnie.** ___ / 1 pkt

A. Napewno przyjdę, ale w ogóle nie wiem, o której.

B. Na pewno przyjdę, ale w ogóle nie wiem, o której.

C. Na pewno przyjdę, ale wogóle nie wiem, o której.

D. Napewno przyjdę, ale wogóle nie wiem, o której.

3 **Przyporządkuj wyrażenia do właściwej kolumny. Wpisz je bez nawiasów.** ___ / 8 pkt

(na)pewno (na)prawdę (w)ogóle (dla)tego (od)razu (na)przeciwko (z)powrotem (na)reszcie

piszemy łącznie	piszemy rozdzielnie

4 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Od 2026 r. nazwy mieszkańców miast piszemy wielką literą, np. *Gdańszczanin*.	P	F
2. W tytule *Opowieść wigilijna* oba wyrazy trzeba zapisać wielką literą.	P	F
3. W latach 2026–2030 CKE uznaje na egzaminie zarówno dawną, jak i nową pisownię.	P	F
4. Imiesłowowy równoważnik zdania oddzielamy przecinkiem.	P	F

5 **Wstaw trzy brakujące przecinki. Przepisz zdanie poprawnie.** ___ / 1 pkt

Gdy zadzwonił dzwonek Kuba spakował plecak i wyszedł mimo że nauczycielka prosiła aby jeszcze zaczekał.

Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – ćwiczenia podstawowe

Sprawdzam, czy rozumiem podstawy

~~napewno~~ na pewno

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 19 pkt

Pamiętaj: mam nadzieję (biernik), ale z nadzieją (narzędnik)

1 Zapisz wyrazy z nawiasów poprawnie. Zdecyduj, czy **nie** piszesz łącznie, czy rozdzielnie.

___ / 6 pkt

1. W autobusie siedział _____ (nie)znajomy chłopiec.
2. _____ (nie)wiedząc, co robić, zadzwoniłam do taty.
3. Na biurku leżał _____ (nie)przeczytany list.
4. Ola _____ (nie)lubi szpinaku.
5. Czuję się dziś _____ (nie)najlepiej.
6. _____ (nie)trzeba się spieszyć.

2 Połącz regułę z przykładem. Wpisz literę.

___ / 4 pkt

1. ę w bierniku rzeczownika żeńskiego	a) idą
2. ą w 3. osobie liczby mnogiej	b) z kredą
3. ą w narzędniku rzeczownika żeńskiego	c) piszę
4. ę w 1. osobie liczby pojedynczej	d) Ola ma kredę

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Wybierz właściwą literę w każdym nawiasie. Otocz ją kółkiem.

___ / 6 pkt

1. Mój kuzyn jest **(W/w)**arszawianinem.
2. Spotkajmy się przy **(M/m)**oście Poniatowskiego.
3. Czytamy teraz „Kamienie **(N/n)**a szaniec”.
4. Mieszkam przy **(U/u)**licy Długiej.
5. Ten fizyk otrzymał **(N/n)**agrodę Nobla.
6. Omawialiśmy „Chłopców z **(P/p)**lacu Broni”.

4 Które zdanie zawiera błąd ortograficzny? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

___ / 1 pkt

A. Mam nadzieje, że pogoda dopisze.
B. Przyjdą do nas wszyscy kuzyni.
C. Dziękuję za zaproszenie na urodziny.
D. Wezmę ze sobą aparat.

Sprawdzian: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – grupa A

25 minut · 17 pkt

~~napewno~~ na pewno

KARTA 5/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 17 pkt

1 **Uzupełnij wyrazy. Wpisz ę albo ą.** ___ / 4 pkt

1. Przepraszam, że się spóźni____.
2. Uczniowie pisz____ egzamin w maju.
3. Opiekuj się t____ roślinką.
4. Zamówi____ pizzę z pieczarkami.

2 **Przyporządkuj wyrażenia do właściwej kolumny. Wpisz je bez nawiasów.** ___ / 6 pkt

(na)razie (na)prawdę (po)prostu (dla)tego (co)najmniej (na)przeciwko

piszemy łącznie	piszemy rozdzielnie

3 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 3 pkt

1. Wyraz *niepalący* zapisujemy łącznie.	**P**	**F**
2. W wyrażeniu *nie wiedząc* cząstkę *nie* piszemy rozdzielnie.	**P**	**F**
3. Od 2026 r. w nazwie *Park Kościuszki* wyraz *park* piszemy małą literą.	**P**	**F**

4 **Wybierz zdanie zapisane bezbłędnie.** ___ / 1 pkt

A. Odrazu zauważyłam, że czegoś brakuje.
B. Odrazu zauważyłam że czegoś brakuje.
C. Od razu zauważyłam że czegoś brakuje.
D. Od razu zauważyłam, że czegoś brakuje.

5 **Wstaw trzy brakujące przecinki. Przepisz zdanie poprawnie.** ___ / 1 pkt

Wychodząc z domu Ania zauważyła że zapomniała kluczy więc wróciła po nie.

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 8

Podgląd pokazał 6 z 19 stron. Pełna wersja: 19 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 2: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – ćwiczenia podstawowe – 5 zadań, 19 pkt
- Karta 3: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – utrwalenie – 6 zadań, 16 pkt
- Karta 4: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – w praktyce – 3 zadania, 12 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – grupa A – 6 zadań, 17 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Ortografia i interpunkcja przed egzaminem – grupa B – 6 zadań, 17 pkt
Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z przykładami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-8-dzial-01-ortografia-i-interpunkcja-przed-egzaminem-zestaw